

N:o 10.

Af herr **P. Hellström**, *angående placeringen af kammarens ledamöter i kammarens plenisal.*

Vid ledamöternas placering i plenisalen uti det nya riksdagshuset har i stort sedt samma ordning följts som uti det gamla, ehuru hela den inre anordningen och särskildt stolsradernas placering här är en helt annan än i det gamla riksdagshuset.

Följden häraf har också blifvit en del praktiska olägenheter, bland hvilka några redan framträdt, såsom obekvämligheten vid voteringarne och obehaget af att representanter för närbelägna län kommit på stora afstånd ifrån hvarandra.

Då stolsraderna utgå strålförmigt ifrån midtelgången snedt ut emot väggarne, blir den naturligaste placeringen den, som tar hänsyn till denna lokala anordning och således låter ledamöterna intaga sin plats i kammaren längs de strålförmigt anordnade stolraderna ifrån midtelgången ut emot väggarne.

Med en sådan anordning skulle, för att anföra ett exempel, stockholmarne komma att taga plats på tre hela stolsrader och första stolen på den fjärde. Om den förste af stockholmarne bibehåller sin nuvarande plats, skulle de andra taga plats bakom denna så långt den första raden räcker, därefter på samma sätt på nästa och följande rad, ifrån gången ut mot väggen räknadt; efter den skulle komma representanterna för Stockholms län o. s. v., län efter län, rad efter rad ända till norr-länningarne, som på så sätt skulle intaga de sista stolsraderna på andra sidan om salen.

Genom en dylik anordning af kammarens ledamöter skulle flere högst afsevärda fördelar vinnas.

Den största och viktigaste fördelen är den, att de ofta återkommande voteringarne kunde försiggå med en snart sagdt idealisk ordning och precision. Rad efter rad stiga ledamöterna från sina stolar ut i gången och gå fram emot valurnan; då den sista i en rad kommer ner till hufvudgången, vidtager den förste i nästa rad o. s. v., hvarigenom ett enda långt, sammanhängande led erhålles, som går fram till voteringsurnan, viker om talmansstolen och därefter, rad efter rad, utan att på någon punkt sammanstöta med eller korsa vägen för de efterföljande, återvänder till utgångspunkterna. — Med den nu följda placeringen kan en votering, såsom vi redan sett, icke försiggå utan stor trängsel. För att t. ex. skåningarne skola komma fram till valurnan, måste de strömma till mittelgången ifrån så godt som alla de olika bänkraderna i salen, därvid i hvarje gång mötande de i samma rad placerade ledamöterna från andra län, som redan varit framme och aflämnat sina röstsedlar och nu återvända till sina platser.

Hela denna olägenhet undvikes helt och hållet vid den af mig föreslagna placeringen af kammarens ledamöter.

En annan afsevärd fördel med denna placering är den, att representanter för samma län eller provins komma närmare hvarandra. Med den nu tillämpade anordningen äro t. ex. skåningarne placerade tvärs öfver hela salen ifrån den ena ändan till den andra.

Liknande är förhållandet med smålänningarne, göteborgarne, norr-länningarne m. fl., hvilka grupper sitta spridda, hvar och en öfver en stor yta på båda sidor om stora mittelgången.

Med den föreslagna nya anordningen komma däremot representanterna för hvarje län, respektive stad, att intaga en eller flere närbelägna stolsrader, och för att träffa en länskamrat behöfver man endast gå upp eller ned i samma eller i en närbelägen gång.

Redan dessa två praktiska synpunkter torde vara tillräckliga för att motivera förslaget om ledamöternas placering i närmare öfverensstämmelse med de lokala förhållandena i det nya samlingsrummet. Men härtill kommer ännu en synpunkt, som visserligen i och för sig är af mindre betydelse, men som ändock icke torde böra lämnas utan allt afseende; och det är krafvet på att full likställighet emellan kammarens alla ledamöter, så långt detta är praktiskt utförbart, får göra sig gällande äfven ifråga om deras placering. I en så stor samlingssal som Andra Kammarens plenisal kan det ej undvikas att vissa platser blifva gynnsammare, andra mindre gynnsamma. Naturligtvis kan det ej verka annat än förhatligt, om vid ledamöternas placering inom kammaren vissa orters representanter skola tilldelas alla de förmånligaste platserna och

andra orters representanter alla de oförmånligaste platserna. Oafsedt den frågan, om platserna närmast talmansbordet äro förmånligare eller oförmånligare än platserna längst upp emot väggen, vill jag endast framhålla att med detta förslag vinnes äfven den fördelen, att full rättvisa göres åt alla de olika landsändarnes berättigade kraf på likställighet i fråga om placeringen --- ett förhållande, som — med de jämlikhetssynpunkter och den personliga hänsynsfullhet, som alltid gjort sig gällande inom kammaren — säkerligen torde få betraktas såsom ett ganska talande skäl för den ifrågavarande framställningen.

Då detta förslag till placering af kammarens ledamöter är ägnadt att medföra stora praktiska fördelar såväl med hänsyn till voteringarne som också med hänsyn till länsrepresentanternas placering i närheten af hvarandra; då det är ägnadt att, så långt detta öfver hufvud taget är möjligt, tillgodose ett billigt kraf på likställighet emellan de olika orternas representanter och då det icke står i strid med den gällande arbetsordningens föreskrift angående placeringen, så vågar jag vördsam samt anhålla,

att Andra Kammaren ville besluta att åt vederbörande uppdraga att omedelbart gå i författning om en sådan numrering af ledamöternas platser, som här ofvan föreslagits, och som är närmare angifven å bilagda plan öfver Andra Kammarens samlingssal.

Stockholm den 20 januari 1905.

Paul Hellström.

Häri instämma:

J. Bromée.

Karl Starbäck.

S. J. Enander.

E. G. Åkerlind.

S. H. Kvarnzelius.

C. J. Öberg.

N. Boström.

P. Zimdahl.

Johan Olofsson.

A. F. Burman.

Ad. Wiklund.

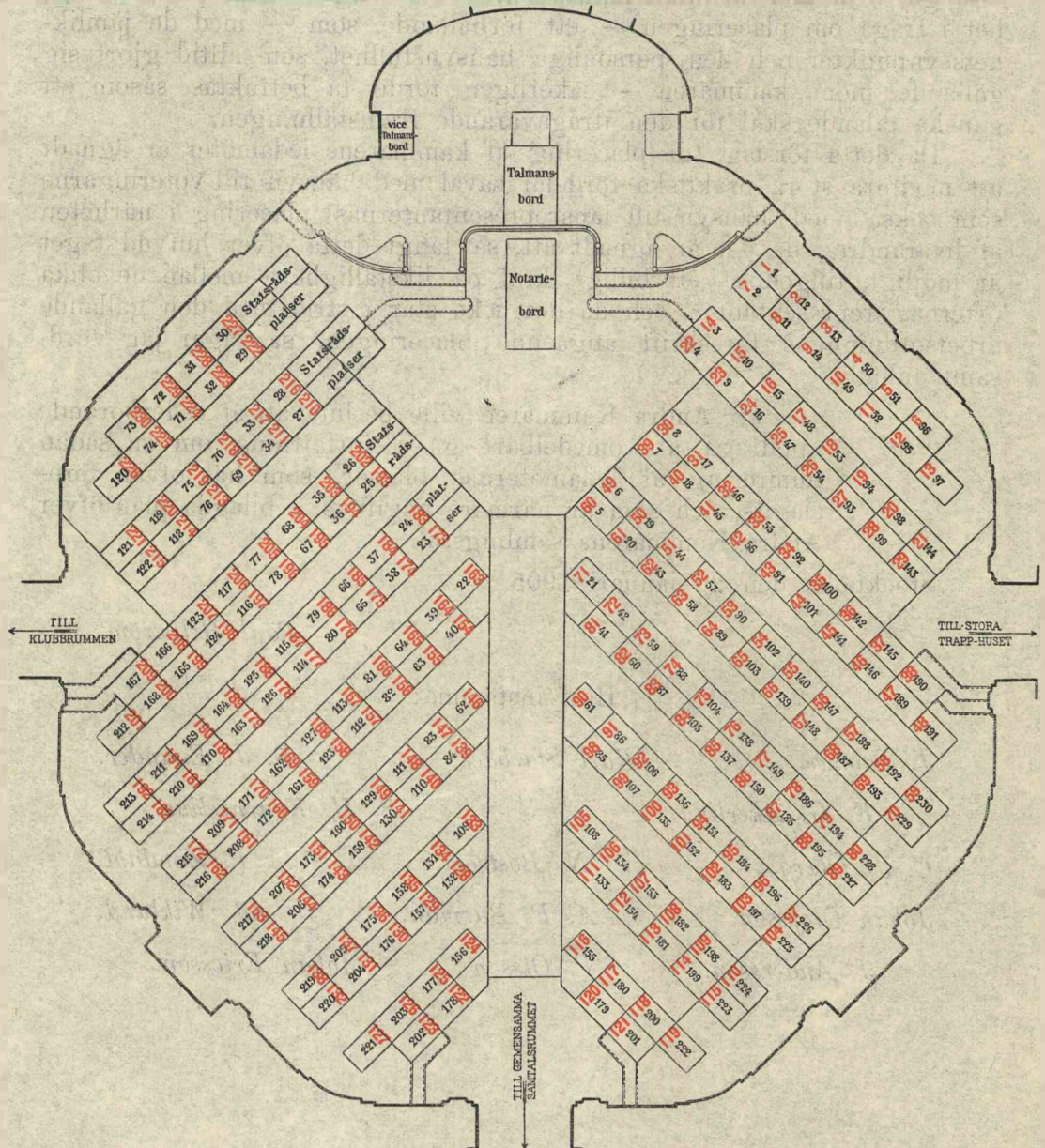
J. Andersson.

P. Olsson.

Johan Ericsson.

Bil. till motionen n:o 10.

Andra Kammarens Plenisal.

Obs. 1 De med rött tryckta siffror utmärka den af motionären föreslagna placering.